

Česká republika

Česká školní inspekce

Plzeňský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Základní škola a Mateřská škola při Fakultní nemocnici, Plzeň,
alej Svobody 80**

alej Svobody 80, 323 18 Plzeň

Identifikátor školy: 600 171 515

Termín konání orientační inspekce: 2. - 8., 10. - 16., 21. října 2002

Čj.:	042 153/02-5163
Signatura:	od4zw517

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY/ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Základní škola a Mateřská škola při Fakultní nemocnici, Plzeň, alej Svobody 80 byla zřízena zřizovací listinou ze dne 31. května 2001 jako příspěvková organizace. Škola sdružuje tato odloučená pracoviště: 15 respiračních tříd v Plzni (Manětínská 37, Skupova 15, Brojova 14), 2 etopedické třídy (Sokolovská 54 a Skupova 15), 3 psychiatrické třídy a 1 lůžkové oddělení při Fakultní nemocnici alej Svobody 80 a jednotřídní Mateřskou školu při psychiatrické léčebně v Dobřanech. V době konání inspekce navštěvovalo školu 174 žáků.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční/kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole, vzdělávání a výchovy v předmětech prvouka, přírodověda, český jazyk, dějepis, matematika, fyzika, přírodopis, hudební a tělesná výchova vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole, vzdělávání a výchovy v předmětech prvouka, přírodověda, český jazyk, dějepis, matematika, fyzika, přírodopis, hudební a tělesná výchova vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole, vzdělávání a výchovy v předmětech prvouka, přírodověda, český jazyk, dějepis, matematika, fyzika, přírodopis, hudební a tělesná výchova
- efektivnosti využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu za období roku 2001

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Sledované hodiny zabezpečovalo celkem 16 vyučujících. Vyučovací jednotky ve třídách psychiatrického oddělení a výuku žáků na lůžku vedly učitelky s odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Hospitované hodiny v etopedických třídách byly odučeny vyučujícími s pedagogickou způsobilostí, jedna třída (žáci 2. stupně školy) je vedena učitelkou i s odbornou způsobilostí.

Sledované vyučování v respiračních třídách vedly učitelky s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro I. stupeň základní školy, pouze jedna z učitelek nemá odbornou a pedagogickou způsobilost. Tato skutečnost neměla negativní vliv na kvalitu výuky. V současné době studuje druhým rokem speciální pedagogiku.

Výchovně-vzdělávací práci v předškolním zařízení zabezpečují dvě pedagogické pracovnice. Obě absolvovaly vzdělání stanovené pro učitele mateřské školy. Jedna z učitelek má v tomto zařízení pětiletou pedagogickou praxi a absolvovala čtyřsemestrové rozšiřující studium speciální pedagogiky na pedagogické fakultě ZČU. Současně tady zastávala od roku 1997 do doby sloučení mateřské a základní školy v roce 2000 funkci ředitelky. Druhá zde působí třetím rokem. V rámci doplnění odbornosti se zatím zúčastnila pouze krátkodobého kurzu speciální pedagogiky při Pedagogickém centru Plzeň.

Poradním orgánem ředitelky školy je pedagogická rada. Odborné a pedagogické vedení zaměstnanců zajišťuje ředitelka školy ve spolupráci s metodiky a úsekovými vedoucími těchto úseků. Jsou ustanoveni tři zástupci metodických úseků (pro lůžkovou část a mateřskou školu

v Dobřanech, pro psychiatrické oddělení, pro etopedické třídy a tři úsekoví vedoucí respiračních tříd). Metodičtí a úsekoví zástupci mají stanovené kompetence a podílejí se na odborném a pedagogickém vedení v oblasti kontrolní, metodické a informační. Uplatňovaný participační styl řízení umožňuje vzájemnou spolupráci a odborné metodické vedení v odvětví speciální pedagogiky. V rámci respiračních tříd existuje metodické sdružení pro I. stupeň, kde každý z ročníků má svého metodika. Metodické sdružení stejných ročníků se schází přibližně třikrát za pololetí. Pozornost je věnována používání metod a forem práce při výuce. Jsou konány vzájemné hospitace s následným rozborem a vyhodnocením. Ze závěrů vyplývají úkoly pro další činnost sdružení i vyučujících. Dále je určena školní metodická prevence sociálně patologických jevů, která zpracovává, naplňuje a vyhodnocuje školní Minimální preventivní program a výchovná poradkyně, jejíž činnost je především zaměřena na profesní orientaci žáků. Obě úzce spolupracují s pedagogicko-psychologickou poradnou při řešení výchovných problémů žáků i při volbě povolání. Kvalitu své práce měří dalším uplatněním žáků v životě. Většina žáků dokončila studia ve zvolených učilištích.

Ředitelka školy má zpracovanou „Koncepci školního roku 2002/2003“, „Celoroční plán ředitele“ a „Roční plán ředitele školy a rozdělení do měsíců“. Tyto dokumenty obsahují souhrn hlavních úkolů potřebných k zajištění chodu školy včetně kontrolní činnosti. Dále zahrnují popis jednotlivých součástí školy, charakteristiku výchovně-vzdělávací péče o žáky na všech pracovních úsecích a výčet učebních plánů, podle kterých škola pracuje. Dokument „Dlouhodobý přehled a záměr“ vytyčuje především cíle materiálně-technického zabezpečení.

Kontrola kvality výuky spočívá především v hospitační činnosti ředitelky školy a stanovených zástupců metodických úseků. Jejím obsahem je kontrola vedení povinné dokumentace a úroveň přímé výchovně-vzdělávací práce učitelek. Z hospitační činnosti jsou prováděny zápisy. Z osmi předložených záznamů je patrná orientace na pozitivní zjištění a na poskytování odborné a metodické pomoci zejména v oblasti speciální pedagogiky. Analýza a závěry z hospitační činnosti jsou prováděny a vyučující mají možnost se k nim vyjádřit. Následné hospitace jsou zaměřeny na kontrolu plnění závěrů a z nich vyplývajících úkolů. Ředitelka školy kontroluje plány hospitačních zástupců metodických úseků, ve svém plánu práce však nemá přímou hospitační činnost obsaženou.

„Schéma organizačního řádu,“ je nepřehledné a není plně v souladu s obsahem „Organizačního řádu“. Kompetence a pracovní povinnosti zaměstnanců školy jsou konkrétně vymezeny v pracovních náplních. Ze zápisů z jednání pedagogické rady vyplývá, že ředitelka po zaměstnancích požaduje plnění pracovních povinností a konkrétních úkolů, dodržování stanovených termínů. Organizační řád obsahuje i písemně zpracovaný „Vnitřní řád školy – školní“, na něj navazují vnitřní řády pro jednotlivá odloučená pracoviště. Řády jsou jasné, srozumitelné. Vymezení práv a povinností žáků je v rovnováze. Nedostatkem vnitřního řádu jednoho z pracovišť je ustanovení zákazu vstupu rodičů do budovy školy kromě povolených výjimek. Vedení školy neprovádí prokazatelně evaluaci vlastní práce. „Zásady provozního řádu mateřské školy“ konkrétně vymezují schéma celého provozu včetně stanovených kompetencí. Provoz mateřské školy je vzhledem k jeho účelu dlouhý (od 8 do 18 hodin). Z tohoto důvodu není možné zabezpečit efektivní překrývání pedagogických pracovníků v průběhu přímé řízené činnosti.

Vnitřní informační systém školy je zabezpečen konáním pravidelných provozních porad ve čtrnáctidenním cyklu, jednáním pedagogické rady a pravidelnými metodickými návštěvami na pracovištích školy. Zdrojem informací jsou i nástěnky umístěné na některých pracovištích školy, naléhavé situace jsou řešeny telefonicky. Informace o prospěchu a chování žáka rodiče získávají prostřednictvím žákovských knížek, notýsků a třídních schůzek. Rodiče mohou využívat k informování i stanovené konzultační hodiny. V mateřské škole je vnější informační

system zabezpečován pravidelnými rozhovory s rodiči při víkendových odchodech dětí do rodin. Četnost přenosu informací směrem k rodičům je dána frekvencí jejich návštěv.

Prezentace školy na veřejnosti se děje zveřejňováním úspěchů a činnosti školy prostřednictvím tisku, na webových stránkách internetu a vydáváním informačních letáků pro veřejnost. Škola se každoročně účastní dětské interpretační soutěže Pískání pro zdraví, jejímž pořadatelem je institut UCB pro alergie.

Ředitelka školy podporuje zájem pedagogů o další vzdělávání. Probíhá podle jejich zájmu, který je limitován potřebami školy a jejími finančními možnostmi. V mateřské škole v současné době je další vzdělávání pedagogických pracovníků minimální. Vzhledem k přechodu na Rámcový vzdělávací program pro mateřské školy se jedné vzdělávací akce zúčastnila pouze jedna učitelka. Při posouzení účinnosti dalšího vzdělávání je patrné, že zde chybí nejen užší kontakt s mateřskými školami běžného typu, ale i možnost intenzivnějšího vzdělávání jak v oblasti speciální pedagogiky, tak v oblasti předškolního vzdělávání.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem jsou personální podmínky průměrné.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Ředitelství Základní školy a Mateřské školy je umístěno v areálu Fakultní nemocnice, rovněž tři kmenové třídy při psychiatrickém oddělení a jedna při lůžkovém oddělení. Dalších 17 kmenových tříd (15 respiračních, 2 etopedické) se nalézá v pronajatých prostorách škol v různých částech Plzně. Na jednom z těchto pracovišť je situována počítačová učebna. Jedna třída Mateřské školy se nachází v areálu psychiatrické léčebny v Dobřanech.

Učebny v oddělení psychiatrie v areálu nemocnice jsou menší, ale ještě vyhovují k realizaci výuky i počtu žáků zařazených v jednotlivých třídách. Příruční sklad učebnic a pomůcek je svým prostorem nevyhovující. Odborné pracovny, dílny, pozemek a tělocvičnu toto pracoviště pro účely výuky nemá.

Pro vyučování žáků lůžkových oddělení slouží základní pomůcky a učebnice, které jsou k dispozici přímo na pracovišti v příruční skříní.

Etopedické třídy, které se nachází ve dvou odlehlých detašovaných pracovištích (místní základní školy), mají velmi dobré prostorové podmínky. Třídy mladších žáků mají k dispozici školní dílny, školní hřiště i nedaleký sportovní areál tělovýchovné jednoty. Množství didaktické či audiovizuální techniky vzhledem k výuce předmětů zařazených do rozvrhu je ještě vyhovující.

Výuka v respiračních třídách je zajištěna ve třech budovách v různých částech Plzně původně určených pro provoz mateřských škol. Prostorové podmínky na jednotlivých pracovištích jsou rozdílné od velmi prostorných prosvětlených tříd až po stísněnější, ale ještě vyhovující. Třídy jsou vybaveny bezprašnými tabulemi, pračkami vzduchu a novým nebo renovovaným nábytkem. Velikost žakovských stolků a židlí odpovídá věku žáků. Je zde také místo pro relaxaci a odpočinek. Každá třída má příruční sklad učebnic a učebních pomůcek. Vybavenost tříd didaktickou technikou je funkční a dostatečná. Téměř v každé třídě je umístěna televizní obrazovka a videopřehrávač. Zcela chybí zpětné projektoři. V žádné ze sledovaných hodin nebyla didaktická technika využita.

Žáci v etopedických a respiračních třídách mají k dispozici ucelené řady učebnic a pracovních sešitů, dostatečné množství textového i dalšího pracovního materiálu. Množství potřebných učebních pomůcek je omezené, zejména pro přírodovědné předměty je nedostatečné.

Mnohé pomůcky si proto vyučující vyrábějí sami. Dostupné materiální zabezpečení bylo až na výjimky používáno účelně.

Na každou respirační třídu ve speciálně pedagogické práci navazuje jedno oddělení školní družiny, kam dochází většina žáků s dýchacími obtížemi. Vychovatelky s dětmi plní po prvních dvou vyučovacích hodinách tzv. ozdravný program, který spočívá v inhalacích, masáží, dechových cvičeních, v relaxačních činnostech především v józe, hře na flétnu a dalších odpočinkových činnostech. Poté následují běžné zájmové činnosti jako v ostatních školních družinách.

Prostorové podmínky mateřské školy jsou poměrně stísněné. Přesto je patrná snaha učitelek o funkční a účelné estetické uspořádání. Prostory jsou rozčleněny na stálou ložnici, hernu a jídelnu, ale děti mají k dispozici ke hře pouze nevelkou hernu. Jídelna a ložnice jsou využívány výhradně k daným účelům. V daném režimu dne jsou zohledněny zásady psychohygieny vzhledem k diagnóze dětí. Je zaveden pitný režim, avšak děti dostávají pouze silný a velmi sladký čaj, který je z hlediska zdravé výživy nevhodný. Vzhledem k zachování bezpečnostních podmínek je práce učitelek ztížena při přechodech dětí na WC a do umývárny. Přestože se v běžných mateřských školách preferuje volné přecházení dětí, zde musí učitelky v maximální míře zachovávat hromadné přesuny.

Materiálně-technické vybavení mateřské školy je velmi dobré. Hračky, pomůcky a výtvarný materiál jsou uloženy v dosahu dětí a jejich počet je dostatečný. V průběhu sledované řízené činnosti využívala učitelka velké množství podnětných pomůcek a vhodným způsobem i relaxační hudbu.

Materiálně-technické vybavení je vzhledem k efektivní realizaci vzdělávacího programu velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE

Realizace vzdělávacích programů

Škola vzdělává žáky podle platného vzdělávacího programu Základní škola čj. 16847/96-2, dle potřeb i podle Vzdělávacího programu zvláštní školy čj. 22980/97-22 a Vzdělávacího programu pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy čj. 24035/97-22. Vyučováno je podle platných osnov. Porovnáním učebního plánu s rozvrhy hodin byl zjištěn soulad v respiračních třídách, kde nedochází k redukování učiva. Redukce učiva na lůžkovém oddělení, v etopedických třídách a třídách při psychiatrickém oddělení Fakultní nemocnice je stanovována ve spolupráci s lékaři a podle již neplatného Výnosu ministerstva školství České socialistické republiky o učebních plánech pro školy pro mládež vyžadující zvláštní péči, pro zvláštní školy a pomocné školy čj. 25282/78-200. Učivo mají v těchto třídách redukováno i žáci, kteří nejsou umístěni ve zdravotnickém zařízení a do školy docházejí z domova.

Povinná dokumentace je vedena a průkazně zachycuje průběh vzdělávání. Plnění osnov je kontrolováno při hospitační činnosti. Vyhodnocení plnění osnov je průkazně zachyceno v zápisech pedagogické rady.

Realizace výchovně-vzdělávacího programu v Mateřské škole je v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy. V tomto školním roce vychází výchovně-vzdělávací práce z Rámcového programu pro předškolní vzdělávání čj. 14132/01-02, který pro potřeby speciálního předškolního zařízení zpracovala a upravila ředitelka školy. Součástí tohoto dokumentu je tematický plán pro předškolní věk a týdenní motivační plány. Standardní výchovně-

vzdělávací práce je doplněna o terapeutickou činnost – logopedii, rehabilitační péči, muzikoterapii a ergoterapii. Tuto činnost zajišťuje zdravotní personál.

Povinná dokumentace je vedena průkazně a na předepsaných tiskopisech. Z předložené dokumentace je možné vysledovat průběh a vzhledem k začátku školního roku částečně i výsledky (týdenní speciálně-pedagogické pozorování každého dítěte) výchovně-vzdělávací práce.

Kontrolní systém v mateřské škole směřuje k vytvoření adekvátní zpětné vazby. Vedení školy správně klade důraz na nutnost pravidelného zařazování smyslové výchovy a diferenciacních cvičení při individuální práci s dětmi v průběhu dne. V průběhu orientační inspekce byl, po vzájemné konzultaci, dohodnut průkazný způsob zaznamenávání těchto činností do osobních záznamů každého dítěte. Tím se posílí účinnost zpětné vazby. Na základě inspekčního zjištění je možné konstatovat, že kontrolní systém je účinný. Jeho cílem je maximální zajištění odborné speciálně-pedagogické péče a adekvátní rozvoj hospitalizovaných dětí.

Průběh vzdělávání a výchovy je v respiračních třídách v souladu se vzdělávacím programem Základní škola. Na lůžkovém oddělení, v etopedických třídách a třídách při psychiatrickém oddělení průběh vzdělávání a výchovy není v souladu se vzdělávacím programem základní škola, neboť je učivo redukováno podle zdravotního stavu žáků.

Realizace vzdělávacího programu mateřské školy je v souladu s obecnými cíli předškolní pedagogiky.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve třídách psychiatrického oddělení, etopedické třídy a výuka žáků lůžkové části

Na vyučování všech předmětů zhlédnutých v průběhu inspekce v areálu nemocnice se podílely čtyři učitelky s odbornou i pedagogickou způsobilostí k výuce v tomto typu školy. Všechny mají několikaletou pedagogickou praxi tohoto oboru, což se kladně projevilo na jejich celkovém přístupu k vlastnímu vyučování i k samotným žákům.

Výuku v etopedických třídách zabezpečovali dva vyučující, učitelka s odbornou i pedagogickou způsobilostí i metodickou zdatností v oboru a učitel bez odborné způsobilosti pro vyučování na tomto typu školy. Tento fakt spolu s kratší učitelovou pedagogickou praxí však ani v nejmenším neovlivnil celkovou úroveň výuky v těchto třídách.

Mezi hlavní motivační prostředky vyučujících patřilo využívání vhodných metod na samém začátku vyučovacích jednotek. Seznámení s úkolem hodiny (často zadávaným i pro jednotlivé žáky), předvedení ukázky, vlastního postupu, výrobku či aktualizace učiva byly pro vyučující samozřejmostí. V průběhu výuky byla vždy respektována zásada přiměřenosti, pomalejším žákům byla poskytována pomoc. Vzhledem ke skutečnosti, že výchovně-vzdělávací proces je součástí terapie, bylo hodnocení pedagogů prováděno formou povzbuzení nebo pochvaly, oceňována byla snaha a pokrok. Probíhalo průběžné hodnocení dílčích činností jednotlivců, v některých případech chyběla zpětná vazba i závěrečné hodnocení práce třídních kolektivů či žáků. Ke vzájemnému hodnocení nebo sebehodnocení žáků nedocházelo. Vyučující respektovali osobnost žáků, spolupráce mezi učiteli a žáky byla (až na minimum případů běžných ve škole tohoto typu) bezproblémová, založená na vzájemné důvěře. Při hodnocení byly vždy zohledňovány jejich momentální stav a zdravotní dispozice. Pracovní atmosféra a klima ve třídních kolektivech byla ovlivňována stálou snahou vyučujících o co nejefektivnější využití všech částí vyučovacích bloků k aktivní účasti každého jedince.

Motivace a hodnocení žáků měly celkově velmi dobrou úroveň.

Vyučování ve sledovaných hodinách v navštívených třídách se řídilo stálým rozvrhem, dotace hodin odpovídala vzdělávacím programům kmenových škol a vycházela z nich. Úpravy byly prováděny v souladu s aktuálním zdravotním stavem žáků, po konzultacích s ošetřujícími lékaři. Zařazení předmětů do rozvrhu hodin odpovídalo pedagogickým zásadám. Probírané učivo zpravidla navazovalo jak na výukové cíle kmenových škol, tak na předchozí učivo probírané ve škole při nemocnici. Bezprostřední příprava vyučujících na výchovně-vzdělávací proces vycházela ze znalosti schopností i současného zdravotního stavu každého jednotlivého žáka, ze současných prostorových podmínek i stavu zásobníku názorných pomůcek a didaktické techniky.

V průběhu inspekce byly hospitovány vyučovací jednotky v předmětech český jazyk, matematika, dějepis, fyzika, hudební výchova, tělesná výchova a pracovní činnosti. Organizace výuky umožňovala žákům ve všech navštívených vyučovacích hodinách pracovat individuálním tempem. Struktura výchovně-vzdělávacího procesu odpovídala věku žáků i výukovým cílům. Výrazná byla snaha vyučujících navázat citový kontakt s žáky, připravit jim klidné, nestresující prostředí. Zařazovány byly metody a formy činnosti typické pro práci s žáky speciálních škol, v případě nově zařazených žáků se projevovala u vyučujících snaha co nejlépe jim zpříjemnit adaptační proces. Společným rysem všech zhlédnutých hodin byl individuální přístup k žákům, který byl prioritou v celém průběhu výuky. Zdařilé bylo využívání mezipředmětových vztahů, samostatná práce byla vždy zkontrolována a hodnocena, byl vytvářen dostatečný prostor pro samostatné učení. Rezervy týkající se obecné didaktiky výuky byly zjištěny v některých případech v průběhu hodin ve třídách psychiatrického oddělení (struktura některých hodin výchov byla bez závěrečného hodnocení práce žáků či třídních kolektivů, menší frekvence využívání názorných pomůcek a didaktické techniky, neadekvátně dlouhé písemné projevy žáků, opravy textů spojené s prací s chybou, sporadické zařazování soutěží a her). Komunikace vyučujících a žáků, dodržování pravidel režimu školy byly postaveny na vzájemné důvěře, žáci většinou projevovali k výuce pozitivní vztah.

Téměř ve všech případech byly vhodně zařazovány relaxační chvílky, pitný režim je ve škole samozřejmostí, psychohygienické podmínky na všech pracovištích mají velmi dobrou úroveň. O dodržování bezpečnostních pravidel v hodinách tělesné výchovy a pracovních činností jsou žáci poučeni.

Materiální a technické zabezpečení neumožňuje plnou realizaci všech složek předmětů tělesné výchovy a pracovních činností.

Průběh a výsledky vzdělávání měly celkově velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce, matematice, prvouce a vlastivědě na I. stupni v respiračních třídách

Výuka uvedených předmětů I. stupně byla sledována ve třech odloučených pracovištích, v jedné páté, dvou čtvrtých, dvou druhých a třech prvních třídách. Všechny učitelky kromě jedné vyučující v těchto třídách mají aprobaci pro první stupeň základní školy a absolvovaly speciální přípravu pro výuku v respiračních třídách.

Třídy jsou umístěny v objektech původně určených pro mateřské školy. Užívané prostory plně vyhovují organizaci výuky v respiračních třídách, umožňují členění prostoru na část pracovní a odpočinkovou, kde probíhají v souladu se zaměřením školy speciální cvičení s dětmi, inhalace a masáže. Vyučujícím se podařilo vhodným rozmístěním nábytku, učebních pomůcek a nápaditým využitím výtvarných prací dětí vytvořit podnětné, esteticky působivé prostředí pro výuku i odpočinek žáků. Třídy jsou vybaveny bezprašnými tabulemi a pračkami vzduchu. Zabezpečení výuky učebnicemi a pracovními sešity je velmi dobré, názornými pomůckami průměrné, zejména ve vlastivědě a přírodovědě je nedostatek aktuálních pomůcek. Učitelky si

některé potřebné názorné pomůcky vytvářejí samy, pečlivě připravují tabule pro výuku v jednotlivých předmětech. Převážná část sledovaných hodin byla připravena a naplánována na velmi dobré až vynikající úrovni.

Učitelky respektovaly aktuální zdravotní stav žáků a zohledňovaly jejich osobní tempo. Většinou uplatňovaly podnětnou vstupní motivaci, k průběžné motivaci využívaly vyvážené a vhodné střídání činností, zpětnou vazbu, verbální i neverbální povzbuzování a pochvalu. Ke zvýšení a udržení zájmu byly používány didaktické a motivační hry. Průběžně byli žáci motivováni povzbuzování a oceňováním jejich práce. Včasným zařazováním relaxačních cvičení, říkanek a didaktických her se dařilo vyučujícím udržet pozornost a spolupráci žáků. Odstraňovat únavu žáků pomáhá i pravidelně zařazovaný ozdravný program, kdy ve výuce pokračuje pouze část dětí, ostatní provádějí relaxační cvičení, inhalují. Jednotlivé skupiny se pravidelně střídají.

Ve sledovaných hodinách učitelky doplňovaly frontální výuku jednoduchými úkoly pro skupiny i dvojice žáků, zajímavou činností na koberci. Práci ve skupinách zpravidla velmi dobře připravily a zorganizovaly, byla efektivní. Prvky aktivního učení byly využívány v menší míře. Všechny vyučující dbaly na správné sezení žáků, držení psacího náčiní, čitelnost a úhlednost psaného projevu. Ve všech hodinách umožňovalo zvolené tempo dostatečně procvičit učivo.

Ojedinele se vyskytla výuka připravená s malou invencí, nedostatečně promyšlená s ohledem na věk žáků a jejich potřebu vhodné motivace a názoru.

V závěru hodiny věnovaly učitelky dostatek času nejen shrnutí nového procvičovaného učiva ale byl prostor i pro zhodnocení práce žáků, pro rozvoj smyslu žáků pro kooperaci a vzájemnou toleranci. Ve velmi dobře zorganizovaných hodinách se objevily i prvky vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků. Výuka téměř ve všech třídách probíhala v klidné a příjemné atmosféře, žáci pracovali se zaujetím a zájmem a byli ukáznění.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných respiračních třídách měly celkově velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce v Mateřské škole při Psychiatrické léčebně Dobřany

Inspekci bylo umožněno primářem oddělení sledovat výchovně-vzdělávací práci, vzhledem k diagnóze dětí, pouze 30 minut. Toto rozhodnutí bylo respektováno v plném rozsahu.

Spontánní činnosti – vzhledem k povolené délce inspekční návštěvy nebyly sledovány.

Řízené činnosti byly realizovány v souladu s možnostmi a specifickými potřebami hospitalizovaných dětí. Motivace se vyznačovala potřebnou jednoduchostí, pozitivním působením učitelky na děti a snahou o jejich maximálně možné vnitřní zaujetí. K tomuto účelu využívala učitelka i rozmanitou nabídku hraček a pomůcek. V průběhu práce s dětmi musela soustavně navozovat vhodné motivační prvky, které vedly zejména k vzbuzení jejich zájmu o dílčí aktivitu. Tu se snažila posilovat i častým uplatňováním pozitivního slovního hodnocení. Učitelka velmi dobře volila způsob verbální komunikace, aby tak zajistila dětem klidnou, vyrovnanou atmosféru.

Vzhledem k diagnóze dětí nemohou učitelky plně využívat v současné době preferované prožitkové a integrované učení. Naopak pro tyto děti jsou vhodnější spíše tradiční metody a formy práce, které pro ně nejsou tolik rušivé. Plánování a příprava řízených činností byly velmi dobře promyšlené, což se pozitivně odrazilo v přiměřenosti a účelnosti využitých metod a forem práce. Vhodným způsobem aktivizovala děti na základě pokusu a manipulace

s předměty. Zároveň sledovala uspokojení potřeb dětí z hlediska psychohygieny a děti nepřetěžovala neúměrným časovým rozsahem řízené činnosti.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Vzhledem ke specifitě hospitalizovaných dětí nelze na základě velice krátké inspekční návštěvy průběhové výsledky výchovně-vzdělávací práce objektivně posoudit.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Rozhodnutí o zařazení do sítě škol je v souladu se zřizovací listinou. Název školy Základní škola a Mateřská škola při Fakultní nemocnici, Plzeň, alej Svobody 80 však není v souladu se zákonem č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol a na něj navazující vyhláškou č.127/1997 Sb., o speciálních školách a speciálních základních školách, neboť zde chybí označení, že se jedná o Speciální základní školu a Speciální mateřskou školu při Fakultní nemocnici, Plzeň.

Ředitelka školy nepředložila rozhodnutí o zařazení jednotlivých žáků do speciálních škol při nemocnici.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM ZA OBDOBÍ ROKU 2001

Dodržení závazných limitů regulace zaměstnanosti

Závazné limity regulace zaměstnanosti byly dodrženy.

Kvalita zpracování zúčtování státních prostředků včetně dodržení stanovených termínů

Přidělené finanční prostředky byly řádně zúčtovány se státním rozpočtem ve stanoveném termínu.

Efektivní využívání finančních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu

Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na mzdy, odvody do sociálních a zdravotních fondů, učební pomůcky, další vzdělávání pedagogických pracovníků a účelové prostředky byly vzhledem k učebním dokumentům využity účelně a efektivně.

Úroveň zpracování výroční zprávy o hospodaření

Údaje obsažené ve výroční zprávě o hospodaření za rok 2001 jsou přehledné a totožné s účetnictvím.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol ze dne 31. 1. 2002 čj.12 189/2002-21
2. Zřizovací listina ze dne 31. 5. 2001 čj. 213, Změna zřizovací listiny - Dodatek číslo 1 ze dne 31. 8. 2001 čj. 476/01
3. Výkaz o speciálních školách Škol (MŠMT) V 4-01 podle stavu k 30. 9. 2001

4. Příloha k výkazu o speciálních školách Škol (MŠMT) V 4b-01 podle stavu k 30. 9. 2001
5. Příloha k výkazu o speciálních školách Škol (MŠMT) V 4d-01 podle stavu k 30. 9. 2001
6. Závazné ukazatele rozpočtu NIV - schválený rozpočet 2001, ze dne 28. 2. 2001 čj. 432/01
7. Oznámení změny rozpočtu ze dne 4. 5. 2001 čj. 78/01
8. Rozpočet na rok 2001 stav k 8. 10. 2001 ze dne 12. 10. 2001
9. Rok 2001 - upravený rozpočet k 1. 11. 2001 ze dne 12. 11. 2001
10. Rok 2001 - upravený rozpočet k 1. 12. 2001 ze dne 10. 12. 2001
11. Vyúčtování dotace přímých nákladů na vzdělávání za rok 2001 ze dne 29. 1. 2002
12. Údaje o finančním vypořádání dotací v roce 2001 ze dne 23. 1. 2002 čj. 28 497/2001-44
13. Výkaz zisku a ztráty Úč OÚPO 4-02 ze dne 21. 1. 2002
14. Rozvaha Úč OÚPO 3-02 ze dne 21. 1. 2002
15. Hlavní účetní kniha za rok 2001 ze dne 18. 1. 2002
16. Výpisy z účtu číslo: 1, 10, 14, 18, 26, 36, 37, 49, 60, 71, 73, 86, 88, 90, 100, 105, 112, 113, 122, 127 za rok 2001
17. Účtový rozvrh na rok 2001 ze dne 4. 1. 2001
18. Výroční zpráva o hospodaření školy za rok 2001
19. Rezortní výkaz nákladů a výnosů PO R-67 za 12/2001
20. Oznámení o zůstatku účtu FKSP ze dne 31. 12. 2001
21. Zásady pro použití FKSP pro školní rok 2001/2002, Zásady pro použití sdruženého FKSP pro rok 2001, Rámcový rozpočet FKSP na školní rok 2001/2002, účetní doklady č.: 19/05, 11/06, 12/06, 13/06 14/06, 15/06, 16/06, 17/06, 11/07, 9/08, 16/11
22. Účetní doklady č.: 9/01, 59/04, 108/06, 110/06, 113/06, 114/06, 116/06, 117/06, 130/08, 131/08, 136/08, 140/09, 150/09, 153/09, 156/09, 157/09, 158/10, 174/10, 191/11, 203/10, 207/12
23. Třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy za školní roky 2001/2002 a 2002/2003
24. Vnitřní platový předpis školy platný v roce 2001
25. Výkaz Škol (MŠMT) P 1-04 za jednotlivá čtvrtletí a rok 2001 vč. pomocných sestav E-06
26. Osobní spisy zaměstnanců vč. pracovních smluv a jejich změn, platových výměrů, rozhodnutí o zápočtu praxe, opisů dokladů o dosaženém vzdělání a mzdových listů za rok 2001: os. č. 1435, 4590, 5142, 5261, 6807, 10796, 10809, 11074, 13601, 13609, 136091, 13622, 136221, 13623, 13637, 136371, 13643, 13654, 13660, 13669, 13674, 13675
27. Přehled o docházce - SEVT 49 178 0 – září, říjen 2002
28. Seznam žactva školy - září, říjen 2002
29. Výkaz o počtu žactva - SEVT 49 294 0 – školní rok 2002/2003
30. Osobní záznamy dětí - školní rok 2002/2003
31. Rámcový program pro předškolní vzdělávání ZŠ a MŠ při Fakultní nemocnici, alej Svobody 80, Plzeň, čj. 14 132/01-02
32. Tematický plán pro předškolní věk mateřské školy při Fakultní nemocnici – školní rok 2002/2003
33. Týdenní plány výchovně-vzdělávací práce – září, říjen 2002
34. Zásady provozního řádu mateřské školy při Fakultní nemocnici
35. Hospitační záznamy a záznamy o kontrole za školní rok 2001/2002

36. Roční plán ředitele školy a rozdělení do měsíců, datum neuveden
37. Plán porad pro šk. rok 2002/2003, datum neuveden
38. Celoroční plán ředitele školy, datum neuveden
39. Organizační řád ze dne 2. 9. 2002
40. Schéma organizačního řádu, šk. rok 2002/2003, ze dne 2. 9. 2002
41. Koncepce školního roku 2002/2003, datum neuveden
42. Struktura výroční zprávy školy – speciální školy ze dne 2. 9. 2002
43. Vnitřní řád školy – školní, datum neuveden
44. Rozhodnutí o jmenování do funkce ředitele Základní školy a Mateřské školy při Fakultní nemocnici, Plzeň, alej Svobody 80 s účinností od 1. dubna 2001, ze dne 30. 4. 2001, čj. H/95/01
45. Pracovní náplně pracovníků
46. Vnitřní řád školy, – elokované pracoviště Slovany, Brojova ul. 14, Plzeň, platný pro šk. rok 2002/2003
47. Vnitřní řád ZŠ, ZŠ a MŠ při FN, alej Svobody 80, 323 18 Plzeň
48. Vnitřní řád – lůžka FN Plzeň, tel. 377103138
49. Vnitřní řád ZŠ – psychiatrie Lochotín, tel. 377103162
50. Vnitřní řád, ZŠ při FN Plzeň, alej Svobody 80, 323 18 Plzeň, elokované pracoviště Bory, Skupova 15, 320 01 Plzeň
51. Vnitřní řád, elokované pracoviště etopedické třídy, datum neuveden
52. Ozdravný program 2002/2003
53. Rozvrhy hodin pro šk. rok 2002/2003
54. Kritéria pro hodnocení pedagogického pracovníka, datum neuveden
55. Záznamy z hospitační činnosti 2001/2002

ZÁVĚR

Výchovně-vzdělávací proces na základní škole je zajištěn vysokým procentem odborně a pedagogicky způsobilých učitelů. Většina učitelů má dlouholetou praxi ve speciálním školství a dle možností se účastní dalšího vzdělávání pedagogů.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy odpovídají speciálně-pedagogickým potřebám školy a umožňují realizovat zvolený vzdělávací program. Psychohygienické zásady jsou uplatňovány v adekvátním rozsahu.

Vzdělávací program Základní škola vhodně doplňují ozdravné a terapeutické činnosti. Je redukován s ohledem na zdravotní stav žáků. Z hlediska forem a metod práce byl využíván frontální způsob práce zpestřený nabídkou rozmanitých činností a didaktických her. Efektivitě výuky napomáhají vhodně zařazovaná relaxační cvičení.

Výchovně-vzdělávací práci v mateřské škole zajišťují učitelky splňující podmínky úplného středního odborného vzdělání se zaměřením na předškolní pedagogiku. Pouze jedna však absolvovala rozšiřující studium speciální pedagogiky. Tento nedostatek se snaží vedení školy vyvážit odborným metodickým vedením. Na základě provedené inspekce je patrné, že tato metodická pomoc je efektivní, ale nemůže v plné míře nahradit další systematické vzdělávání obou učitelek.

Materiálně-technické vybavení mateřské školy je funkční. Pomůcky a hračky se průběžně inovují a jejich množství je adekvátní počtu přijímaných dětí. Přiměřenou pozornost věnují učitelky vhodnému výběru pomůcek pro výtvarnou výchovu, pro pracovní činnosti a stavebnicím pro rozvíjení jemné motoriky.

Velmi krátce sledovaná výchovně-vzdělávací činnost probíhala v souladu se specifikou hospitalizovaných dětí, výrazné nedostatky nebyly zjištěny. Pozitivně je hodnocen vztah učitelky k dětem, její trpělivost při řešení častých problémových situací a náročnost této práce v porovnání s pedagogickou činností v běžné mateřské škole.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu byly v roce 2001 čerpány účelně a efektivně.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jitka Davidová	Davidová v. r.
Členové týmu	Mgr. Lenka Rusnoková	Rusnoková v. r.
	Mgr. Marcela Šimková	Šimková v. r.
	Bc. Eva Brabcová	Brabcová v. r.
	Mgr. František Mottl	FrantMottl v. r.

Další zaměstnanci ČŠI

Lubomír Bludovský
Irena Hézlová
Helena Míšková

V Klatovech dne 9. ledna 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 27. 1. 2003

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Mgr. Marta Racková	Racková v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České

školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy a zřizovatel: Plzeňský kraj, Rada Plzeňského kraje, MVDr. Václav Červený, člen rady PK pro oblasti vzdělávání, školství a mládeže, Škroupova 18, 301 00 Plzeň	2003-02-28	042 19/03 5163

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.